

Rada Europejska

**Bruksela, 30 czerwca 2023 r.
(OR. en)**

EUCO 7/23

**CO EUR 5
CONCL 3**

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Posiedzenie Rady Europejskiej (29 i 30 czerwca 2023 r.) – Konkluzje

---

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje przyjęte przez Radę Europejską na wyżej wspomnianym posiedzeniu.

Rada Europejska wymieniła poglądy z sekretarzem generalnym NATO Jensem Stoltenbergiem na temat współpracy UE–NATO i bezpieczeństwa euro-atlantycznego, w szczególności w związku z podpisaniem 10 stycznia 2023 r. trzeciej wspólnej deklaracji.

*

*

*

I. UKRAINA

1. Rada Europejska ponownie zdecydowanie potępia rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie stanowiącą jawne pogwałcenie Karty Narodów Zjednoczonych i przypomina o niezachwianym poparciu Unii Europejskiej dla niepodległości, suwerenności i integralności terytorialnej Ukrainy w jej granicach uznanych przez społeczność międzynarodową oraz dla jej niezbywalnego prawa do samoobrony przed rosyjską agresją. Unia Europejska będzie nadal zapewniać Ukrainie i jej obywatelom zdecydowane wsparcie finansowe, gospodarcze, humanitarne, wojskowe i dyplomatyczne tak długo, jak będzie to potrzebne.
2. Rada Europejska ponownie potwierdza gotowość UE do zapewniania Ukrainie stałego wsparcia wojskowego tak długo, jak będzie to konieczne, zwłaszcza za pośrednictwem unijnej misji pomocy wojskowej oraz Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju. Podsumowała postępy w zakresie dostarczenia Ukrainie miliona sztuk amunicji artyleryjskiej i pocisków artyleryjskich oraz w kwestii wspólnego zamówienia na nie. Podkreśla, jak ważne są nieustające wysiłki państw członkowskich, aby pomóc zaspokoić palące potrzeby wojskowe i obronne Ukrainy, bez uszczerbku dla szczególnego charakteru polityki bezpieczeństwa i obrony niektórych państw członkowskich i z uwzględnieniem interesów w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony wszystkich państw członkowskich.

3. Unia Europejska i jej państwa członkowskie są gotowe wnieść wkład – wraz z partnerami – w przyszłe zobowiązania w zakresie bezpieczeństwa na rzecz Ukrainy, dzięki którym Ukraina będzie mogła bronić się w długiej perspektywie, nie dopuszczać do aktów agresji i opierać się działaniom destabilizacyjnym. W związku z tym niebawem przeanalizują warunki wnoszenia takiego wkładu. Zobowiązania te będą podejmowane w pełnym poszanowaniu polityki bezpieczeństwa i obrony niektórych państw członkowskich i z uwzględnieniem interesów w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony wszystkich państw członkowskich. Rada Europejska będzie nadal zajmować się tą kwestią.
4. Rada Europejska z całą stanowczością potępia celowe zniszczenie zapory przy Kachowskiej Elektrowni Wodnej, które ma niszczyielskie konsekwencje humanitarne, ekologiczne, rolnicze i gospodarcze oraz zagraża bezpieczeństwu jądrowemu i bezpieczeństwu fizycznemu Zaporoskiej Elektrowni Jądrowej. Unia Europejska i jej państwa członkowskie są gotowe zapewniać Ukrainie dalsze wsparcie – w uzupełnieniu pomocy kryzysowej na rzecz doraźnych działań humanitarnych zapewnianych za pośrednictwem Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności. Unia Europejska w pełni popiera prace Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej służące wzmocnieniu bezpieczeństwa jądrowego i bezpieczeństwa fizycznego w Ukrainie.
5. Unia Europejska i jej państwa członkowskie zintensyfikują kontakty dyplomatyczne i będą nadal współpracować z Ukrainą i innymi krajami, aby zapewnić możliwie najszersze międzynarodowe wsparcie dla głównych zasad i celów ukraińskiej formuły pokojowej, w tym poprzez zbliżający się światowy szczyt w sprawie pokoju. Jakakolwiek inicjatywa na rzecz wszechstronnego, sprawiedliwego i trwałego pokoju w Ukrainie musi opierać się na pełnym poszanowaniu jej niepodległości, suwerenności i integralności terytorialnej w ramach jej granic uznanych przez społeczność międzynarodową.

6. Rada Europejska podkreśla, że wraz z partnerami należy w nadchodzących latach zapewnić Ukrainie stabilne, przewidywalne i trwałe wsparcie finansowe. Rada Europejska ponawia apel do Europejskiego Banku Inwestycyjnego, by – w ścisłej współpracy z Komisją i międzynarodowymi instytucjami finansowymi – zwiększył wsparcie na rzecz najpilniejszych potrzeb infrastrukturalnych Ukrainy. Unia Europejska jest także nadal zdecydowana wspierać – w koordynacji z partnerami międzynarodowymi – naprawę szkód, odbudowę i rekonstrukcję Ukrainy, w tym w obszarze rehabilitacji psychologicznej i psychospołecznej oraz pomocy w rozminowywaniu. Ponadto Rada Europejska podsumowała zaawansowanie prac w odniesieniu do immobilizowanych aktywów Rosji i zwraca się do Rady, wysokiego przedstawiciela i Komisji o kontynuowanie działań, zgodnie z prawem unijnym i międzynarodowym i w koordynacji z partnerami.
7. Unia Europejska podtrzymuje swoje zdecydowane zaangażowanie na rzecz zapewnienia pełnego rozliczenia Rosji za wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Międzynarodowe Centrum Ścigania Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie (ICPA) jest gotowe do podjęcia działań wspierających. Rada Europejska podsumowała postępy działań na rzecz utworzenia trybunału ds. ścigania zbrodni agresji przeciwko Ukrainie, z uwzględnieniem prac zrealizowanych na forum Grupy Głównej, i wzywa do kontynuowania tych prac. Trybunał ten powinien cieszyć się jak najszerszym ponadregionalnym poparciem i jak najszerszą legitymacją. Rada Europejska z aprobatą odnosi się do przyjęcia konwencji lublańsko-haskiej w sprawie współpracy międzynarodowej w zakresie prowadzenia dochodzeń w sprawie ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i innych zbrodni międzynarodowych oraz ich ścigania i wzywa wszystkie kraje, by jak najszybciej stały się stronami tej konwencji. Przyjmuje także z zadowoleniem utworzenie przez Radę Europy rejestru szkód spowodowanych agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy i apeluje o kontynuowanie prac.

8. Rada Europejska z całą mocą potępia bezprawną deportację i wywiezienie do Rosji i na Białoruś ukraińskich dzieci i innych osób cywilnych. Wzywa Federację Rosyjską i Białoruś, by natychmiast zapewniły ich bezpieczny powrót.
9. Rada Europejska omówiła działania mające na celu dalsze wywieranie nacisku na Rosję, by osłabić jej zdolność do prowadzenia wojny napastniczej, w tym przez sankcje, ich pełne i skuteczne wdrożenie oraz zapobieganie ich obchodzeniu. W związku z tym z zadowoleniem odnosi się do przyjęcia 11. pakiet sankcji. Rada Europejska wzywa współprawodawców do szybkiego sfinalizowania prac nad proponowaną dyrektywą zbliżającą przepisy w zakresie przestępstw i kar za naruszanie unijnych środków ograniczających.
10. Rada Europejska potępia ciągle wojskowe wsparcie, jakiego rosyjskiej wojnie napastniczej udzielają Iran i Białoruś. Białoruś musi zaprzestać zezwalania siłom zbrojnym Rosji na korzystanie z jej terytorium, w tym w celu rozmieszczania taktycznej broni jądrowej. Iran musi zaniechać dostarczania Rosji dronów.
11. Rada Europejska z uznaniem przyjmuje zaangażowanie Ukrainy i jej znaczne wysiłki, aby spełnić wymagane warunki w ramach procesu akcesyjnego. Zachęca Ukrainę do kontynuowania ścieżki reform. Unia Europejska będzie nadal ściśle współpracować z Ukrainą i wspierać ją w wysiłkach na rzecz całkowitego spełnienia wszystkich warunków.
12. Unia Europejska będzie nadal wspierać Republikę Mołdawii w stawianiu czoła stojącym przed nią wyzwaniom będącym konsekwencją rosyjskiej agresji przeciwko Ukrainie i w podejmowaniu reformatorskich wysiłków na drodze do Europy. Rada Europejska z uznaniem przyjmuje zaangażowanie Republiki Mołdawii i jej znaczne wysiłki, aby spełnić wymagane warunki w ramach procesu akcesyjnego.
Z zadowoleniem przyjmuje przedstawiony niedawno pakiet wsparcia oraz uruchomienie unijnej cywilnej misji partnerskiej. Wyraża uznanie Republice Mołdawii za pomyślne zorganizowanie 1 czerwca 2023 r. drugiego szczytu Europejskiej Wspólnoty Politycznej.

13. Rada Europejska przyjmuje do wiadomości działania podjęte niedawno przez władze gruzińskie. Unia Europejska będzie nadal ściśle współpracować z Gruzją, aby wesprzeć ją w spełnianiu warunków niezbędnych do poczynienia postępów na drodze do integracji europejskiej.
14. Rosja w dalszym ciągu wykorzystuje żywność jako broń i tym samym podważa globalne bezpieczeństwo żywnościowe. Rada Europejska jest głęboko zaniepokojona ciągłym spowalnianiem realizacji czarnomorskiej inicjatywy zbożowej i wzywa do szybkiego i pełnego wznowienia prowadzonych w jej ramach działań. Unijne korytarze solidarnościowe nadal mają zasadnicze znaczenie dla zwiększenia globalnego bezpieczeństwa żywnościowego.
15. Unia Europejska potwierdza swoje zaangażowanie na rzecz wzmocnienia wsparcia dla osób przesiedlonych, zarówno w Ukrainie, jak i w Unii Europejskiej, w tym poprzez odpowiednią i elastyczną pomoc finansową dla państw członkowskich, które ponoszą największe koszty leczenia, edukacji i utrzymania uchodźców.

II. GOSPODARKA

16. Rada Europejska przeprowadziła wymianę poglądów na temat bieżącej sytuacji gospodarczej.
17. W następstwie sprawozdań prezydencji Rady oraz Komisji Rada Europejska podsumowała postępy w zwiększaniu długoterminowej konkurencyjności i produktywności Europy, ze szczególnym naciskiem na pogłębienie jednolitego rynku, zachowanie jego integralności, jego czterech swobód i jego otwartości, zapewnienie równych warunków działania oraz stworzenie sprzyjających wzrostowi gospodarczemu ram regulacyjnych, które zmniejszają obciążenia administracyjne, przy jednoczesnym wzmocnieniu polityki przemysłowej i zmniejszeniu strategicznych zależności, w szczególności w najbardziej newralgicznych obszarach.

18. Przywołując swoje konkluzje z marca 2023 r. i w świetle przyspieszenia dwojakiej transformacji Unii w kierunku zielonej i cyfrowej gospodarki, Rada Europejska:
- a) zachęca współprawodawców do przyspieszenia prac nad wnioskami dotyczącymi aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie i aktu w sprawie surowców krytycznych, tak by można było osiągnąć porozumienie przed końcem bieżącego cyklu legislacyjnego, oraz apeluje o poczynienie postępów w pracach nad rozwijaniem technologii strategicznych i wzmacnianiem ich łańcuchów wartości;
  - b) podkreśla, że ważne jest, by Unia Europejska stała się doskonałym miejscem dla rozwoju sztucznej inteligencji (AI), oraz że należy szybko wykorzystać szanse i zająć się zagrożeniami związanymi ze szczególnymi zastosowaniami AI z myślą o wspieraniu innowacji i zwiększaniu zaufania do AI, promowaniu inwestycji i zachęcaniu do rozpoczęcia stosowania AI, a także o przyczynianiu się do ustanawiania globalnych standardów, oraz apeluje do współprawodawców o szybkie zakończenie prac nad aktem w sprawie AI;
  - c) zachęca Komisję do przedstawienia inicjatywy dotyczącej podjęcia pilnych środków w celu zapewnienia, by w Europie była produkowana i dostępna wystarczająca ilość leków i składników o najbardziej krytycznym znaczeniu, oraz w celu zdywersyfikowania międzynarodowych łańcuchów dostaw, a jednocześnie zwraca się do współprawodawców o kontynuowanie i przyspieszenie prac nad proponowaną reformą prawodawstwa farmaceutycznego, w tym w odniesieniu do dostępu do leków oraz w zakresie innowacyjnego i konkurencyjnego sektora farmaceutycznego;
  - d) z zadowoleniem przyjmuje wejście w życie – w odniesieniu do uczestniczących państw członkowskich – Porozumienia w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego oraz wynikające z tego rozpoczęcie stosowania jednolitego patentu, co pomoże zwiększyć innowacyjność i konkurencyjność;
  - e) oczekuje na pierwszy doroczny przegląd postępów we wzmacnianiu konkurencyjności Unii oraz zwiększaniu wydajności i wzrostu, który to przegląd ma zostać przedstawiony na posiedzeniu w marcu 2024 r.;

- f) wzywa do przedstawienia – na posiedzeniu w marcu 2024 r. – niezależnego sprawozdania wysokiego szczebla na temat przyszłości jednolitego rynku oraz zachęca przyszłe prezydencje Rady i Komisję do czynienia postępów w tych pracach w konsultacji z państwami członkowskimi;
  - g) zwraca się do Komisji o przedstawienie zestawu narzędzi w celu stawienia czoła wyzwaniom demograficznym, a zwłaszcza ich skutkom dla przewagi konkurencyjnej Europy.
19. Komisja zdała relację z dyskusji ze Stanami Zjednoczonymi na temat skutków ustawy o obniżeniu inflacji (IRA). Rada Europejska zwraca się do Komisji, by przy wsparciu ze strony państw członkowskich dokonała oceny wpływu tej ustawy na inwestycje i skuteczności środków podjętych przez Unię Europejską i jej państwa członkowskie w reakcji na tę ustawę oraz by kontynuowała prace nad monitorowaniem i poprawą warunków dla inwestycji.
20. Rada Europejska podkreśla, że należy zwiększyć odporność gospodarczą i bezpieczeństwo gospodarcze Unii, by bronić interesów Unii na całym świecie, a jednocześnie chronić gospodarkę otwartą. Apeluje o podejście, które – na podstawie oceny ryzyka – zapewni proporcjonalne, precyzyjne i ukierunkowane reakcje na wyzwania związane z bezpieczeństwem.
21. Rada Europejska przeprowadziła dyskusję na temat zintegrowanych zaleceń dla poszczególnych krajów w wersji omówionej przez Radę, co pozwala na zamknięcie europejskiego semestru 2023.
22. Rada Europejska zwraca się do Rady o kontynuowanie prac nad przeglądem zarządzania gospodarczego z myślą o zakończeniu prac legislacyjnych w 2023 r.
23. Rada Europejska przyjmuje do wiadomości proponowaną rewizję wieloletnich ram finansowych. Rada Europejska będzie nadal zajmować się tą kwestią.

III. BEZPIECZEŃSTWO I OBRONA

24. Rada Europejska podsumowała prace, które miały służyć realizacji jej poprzednich konkluzji, Deklaracji wersalskiej z marca 2022 r. i Strategicznego kompasu.
25. Rada Europejska przypomina, że należy wzmocnić bazę technologiczno-przemysłową europejskiego sektora obronnego i sprawić, by była bardziej innowacyjna, konkurencyjna i odporna, w szczególności w nowym otoczeniu strategicznym, które wymaga gotowości obronnej i znacznego zwiększenia długoterminowej zdolności strategicznej niezbędnej Europie do przyjęcia większej odpowiedzialności za swoją własną obronę.
26. W związku z tym Rada Europejska:
  - a) wzywa do czynienia postępów w pracach nad wszystkimi aspektami działań na rzecz dostarczania i wspólnego zamawiania amunicji i pocisków, w szczególności nad aktem o wspieraniu produkcji amunicji (ASAP) z myślą o jego szybkim przyjęciu;
  - b) z zadowoleniem przyjmuje porozumienie osiągnięte w sprawie aktu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez wspólne zamówienia (EDIRPA);
  - c) wzywa Komisję, aby przedstawiła wniosek dotyczący Europejskiego programu inwestycji w dziedzinie obronności (EDIP), tak by zwiększyć potencjał i odporność europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego, w tym MŚP.
27. Rada Europejska z zadowoleniem odnotowuje decyzję o dalszym podwyższeniu pułapu finansowego Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju o 3,5 mld EUR w celu zachowania globalnego zasięgu geograficznego tego instrumentu, dalszego zapewniania wsparcia wojskowego Ukrainie i utrzymania zdolności Unii do zapobiegania kryzysom i konfliktom i do szybkiego reagowania na nie oraz do budowania zdolności poprzez unijne misje szkoleniowe.

28. Rada Europejska z aprobatą przyjmuje postępy w realizacji Strategicznego kompasu, w tym w odniesieniu do cyberbezpieczeństwa i cyberobrony, zagrożeń hybrydowych, mobilności wojskowej oraz przestrzeni kosmicznej i bezpieczeństwa morskiego. Pozytywnie odnosi się też do prac podjętych w celu wzmocnienia cywilnego wymiaru WPBiO, w szczególności do niedawnego zatwierdzenia nowej umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO.
29. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje prace nad polityką UE w zakresie cyberobrony oraz nad przeglądem unijnego zestawu narzędzi dla dyplomacji cyfrowej w celu wzmocnienia zdolności do zapobiegania cyberatakom, ich powstrzymywania oraz reagowania na nie.

IV. CHINY

30. Rada Europejska kontynuowała strategiczną dyskusję na temat stosunków UE z Chinami i potwierdziła wieloaspektowe podejście polityczne UE do Chin, w ramach którego kraj ten jest jednocześnie partnerem, konkurentem i rywalem systemowym. Pomimo różnic między ich systemami politycznymi i gospodarczymi we wspólnym interesie Unii Europejskiej i Chin leży utrzymywanie konstruktywnych i stabilnych stosunków ugruntowanych w międzynarodowym porządku opartym na zasadach, wyważonym zaangażowaniu i wzajemności.
31. Unia Europejska będzie nadal angażować się w relacje z Chinami w celu sprostania globalnym wyzwaniom; zachęca też Chiny do podjęcia ambitniejszych działań w zakresie zmiany klimatu i różnorodności biologicznej, zdrowia i gotowości na wypadek pandemii, bezpieczeństwa żywnościowego, zmniejszania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi, ulg w spłacie zadłużenia i pomocy humanitarnej.
32. Unia Europejska i Chiny nadal są ważnymi partnerami handlowymi i gospodarczymi. Unia Europejska będzie dążyć do zapewnienia równych warunków działania, tak aby stosunki handlowe i gospodarcze były zrównoważone, prowadzone na zasadzie wzajemności i obopólnie korzystne. Zgodnie z planem działania uzgodnionym w Wersalu Unia Europejska będzie nadal ograniczać krytyczne zależności i słabsze punkty, m.in. w swoich łańcuchach dostaw, oraz będzie – w razie potrzeby i w stosownych przypadkach – zmniejszać ryzyko i zapewniać dywersyfikację. Unia Europejska nie zamierza się odcinać ani skupiać na sobie.

33. Jako stały członek Rady Bezpieczeństwa ONZ Chiny ponoszą szczególną odpowiedzialność za utrzymanie międzynarodowego porządku opartego na zasadach i zapewnianie przestrzegania Karty Narodów Zjednoczonych i prawa międzynarodowego. W związku z tym Rada Europejska wzywa Chiny do wywierania nacisku na Rosję, aby zaprzestała wojny napastniczej oraz natychmiast, całkowicie i bezwarunkowo wycofała swoje wojska z Ukrainy.
34. Morze Wschodniocchińskie i Morze Południowocchińskie mają strategiczne znaczenie dla regionalnego i światowego dobrobytu i bezpieczeństwa. Unia Europejska jest zaniepokojona rosnącymi napięciami w Cieśninie Tajwańskiej. Rada Europejska sprzeciwia się wszelkim jednostronnym próbom zmiany status quo z użyciem siły lub przymusu. Ponownie potwierdza spójną unijną politykę „jednych Chin”.
35. Unia Europejska pozostaje zdecydowanie zaangażowana w propagowanie poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje wznowienie prowadzonego z Chinami dialogu dotyczącego praw człowieka. Ponownie wyraża zaniepokojenie pracą przymusową, traktowaniem obrońców praw człowieka i osób należących do mniejszości, sytuacją w Tybecie i Sinciang, a także przestrzeganiem wcześniejszych zobowiązań Chin w odniesieniu do Hongkongu.

V. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE

36. Rada Europejska omówiła przygotowania do szczytu UE–CELAC. Będzie on okazją do odnowienia i umocnienia partnerstwa opartego na wspólnych wartościach, historii i kulturze oraz do uzgodnienia pozytywnego i perspektywicznego programu działań. Regularny i zorganizowany dialog między tymi dwoma regionami zapewni nadzór nad konkretnymi działaniami w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w tym w zakresie handlu i inwestycji, oraz realizację tych działań. Rada Europejska podkreśla, jak ważne jest, aby razem przezwyciężać globalne kryzysy klimatyczny i środowiskowy, stawiać czoła rosnącym nierównościom, wykorzystywać szanse wynikające z transformacji cyfrowej, a także mierzyć się z potrzebą zróżnicowania łańcuchów dostaw oraz bezprecedensowymi zagrożeniami dla globalnego bezpieczeństwa i porządku opartego na zasadach.

37. Rada Europejska przeprowadziła strategiczną dyskusję na temat stosunków Unii Europejskiej z partnerami z południowego sąsiedztwa. W związku z tym Rada Europejska z zadowoleniem odnotowuje dotychczasowe prace nad wzajemnie korzystnym kompleksowym pakietem dotyczącym partnerstwa z Tunezją, opierającym się na filarach, którymi są rozwój gospodarczy, inwestycje i handel, zielona transformacja energetyczna, migracja oraz kontakty międzyludzkie; popiera także wznowienie dialogu politycznego w ramach układu o stowarzyszeniu UE–Tunezja. Podkreśla, że należy umacniać i rozwijać podobne strategiczne partnerstwa między Unią Europejską a partnerami z tego regionu.
38. Przywołując deklarację ze szczytu UE i Bałkanów Zachodnich w Salonikach z 21 czerwca 2003 r., późniejsze deklaracje z Sofii, Zagrzebia, Brda i Tirany oraz swoje poprzednie konkluzje, w szczególności konkluzje z 23–24 czerwca 2022 r., Rada Europejska ponownie deklaruje swoje pełne i jednoznaczne zaangażowanie na rzecz perspektywy członkostwa Bałkanów Zachodnich w UE oraz swoje poparcie dla przyspieszenia opartego na indywidualnych osiągnięciach procesu akcesyjnego i powiązanych reform.
39. Rada Europejska potępia niedawne gwałtowne zajścia w północnej części Kosowa* i wzywa do natychmiastowej deeskalacji w oparciu o kluczowe elementy zarysowane już przez Unię Europejską 3 czerwca 2023 r. Strony powinny stworzyć warunki do przedterminowych wyborów we wszystkich czterech gminach na północy Kosowa. Dalsze utrzymywanie napięć będzie miało negatywne konsekwencje. Koniecznie należy kontynuować wspierany przez UE dialog prowadzony przez wysokiego przedstawiciela oraz szybkie wdrażanie porozumienia w sprawie ścieżki normalizacji stosunków i załącznika realizacyjnego do tego porozumienia. Działania te obejmują utworzenie stowarzyszenia/wspólnoty gmin zamieszkanymi w większości przez Serbów.

---

* Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244/1999 oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

40. W myśl zobowiązań na rzecz multilateralizmu podjętych na szczycie Unii Europejskiej – Unii Afrykańskiej 17–18 lutego 2022 r. Rada Europejska popiera wyraźniejszą obecność Unii Afrykańskiej na forach międzynarodowych, zwłaszcza na forum grupy G-20.

VI. WSCHODNIA CZEŚĆ MORZA ŚRÓDZIEMNEGO

41. Przywołując swoje poprzednie konkluzje, Rada Europejska podtrzymuje pełne zaangażowanie na rzecz kompleksowego rozwiązania problemu cypryjskiego, w ramach ONZ, zgodnie z odpowiednimi rezolucjami RB ONZ i spójnie z zasadami, na których opiera się UE, i z unijnym dorobkiem prawnym. Unia Europejska wzywa do szybkiego wznowienia negocjacji i jest gotowa odgrywać aktywną rolę we wspieraniu tego procesu prowadzonego pod egidą ONZ na wszystkich jego etapach, z wykorzystaniem wszelkich odpowiednich dostępnych jej środków.
42. Przywołując swoje poprzednie konkluzje na temat stosunków UE z Turcją, w tym konkluzje z czerwca 2021 r. i oświadczenie z marca 2021 r., oraz w świetle niedawnych wyborów w Turcji Rada Europejska zwraca się do wysokiego przedstawiciela i Komisji, by przedstawili Radzie Europejskiej sprawozdanie na temat stanu stosunków UE–Turcja, w oparciu o instrumenty i warianty określone przez Radę Europejską i z myślą o podjęciu dalszych działań w sposób strategiczny i perspektywiczny.

VII. POZOSTAŁE KWESTIE

43. Rada Europejska dostrzega wyzwania spowodowane międzysektorowymi i transgranicznymi kryzysami, klęskami żywiołowymi i katastrofami spowodowanymi przez człowieka, z których wiele pogłębia się w związku ze zmianą klimatu i zmieniającym się krajobrazem bezpieczeństwa w Europie i na świecie. Podkreśla, jak ważne jest budowanie odporności w strategicznych obszarach w ramach uwzględniającego wszystkie zagrożenia podejścia do gotowości i reagowania, z wykorzystaniem odpowiednich mechanizmów, w tym Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności.